

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและข้าราชการเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งได้แบ่งวิธีการวิจัยออกเป็นหัวข้อตามลำดับ คือ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและข้าราชการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในปีงบประมาณ 2546 จำนวน 4,181 คน โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970:608) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้นจำนวน 354 คน

ในการสุ่มตัวอย่างเพื่อเลือกผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ (Systematic Random Sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยกำหนดช่วงของการสุ่มเท่า ๆ กัน ผู้วิจัยได้กำหนดหมายเลขให้กับสมาชิกของประชากรทั้งหมด แล้วสุ่มตัวอย่างหน่วยแรกด้วยวิธีการใช้ตารางเลขสุ่ม เมื่อได้หน่วยแรกแล้ว หน่วยที่ 2 และหน่วยอื่น ๆ ถัดไปจะห่างเท่า ๆ กัน คือ จะทำการเลือกทุก ๆ หน่วยที่ k เมื่อ

$$\begin{aligned}k &= \frac{\text{ขนาดของกลุ่มประชากร}}{\text{ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง}} \\ &= \frac{4,181}{354} \\ &= 11.81\end{aligned}$$

ดังนั้น ในการสุ่มเลือกหน่วยที่ 2 และหน่วยอื่น ๆ ถัดไป ผู้วิจัยจะทำการสุ่มทุก ๆ 12 หน่วยถัดไป ห่างเท่า ๆ กัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Research Tools)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 แบบ คือ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งมีส่วนประกอบดังนี้

แบบสัมภาษณ์ ศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วย อธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี และผู้อำนวยการกอง ศูนย์ สถาบัน สำนัก และวิทยาลัย ตามประเด็นคำถามที่กำหนด ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์ การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ขั้นตอนและวิธีการพิจารณาการเลื่อนขั้นเงินเดือน วงเงินและโควตาเลื่อนขั้นเงินเดือน การจัดสรรเงินโบนัส เป็นต้น

แบบสอบถาม โดยใช้แบบสอบถาม(Questionnaires)ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถาม ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะ เป็นแบบเลือกตอบ และเติมคำ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ ตำแหน่ง สายงาน ระดับ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อวัดระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและข้าราชการ ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่มีต่อหลักเกณฑ์การเลื่อนขั้นเงินเดือน การประเมินประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการ ขั้นตอนและวิธีการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการ และคุณลักษณะของผู้ที่สมควรได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษ ซึ่งข้อคำถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของไลเคิร์ต (Likert) จำนวน 40 ข้อ โดยแบ่งระดับความสำคัญออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ระบุปัญหา และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการเลื่อนขั้นเงินเดือน

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี กฎระเบียบ หลักเกณฑ์ต่าง ๆ และมติ อ.ก.ม.มหาวิทยาลัย เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการที่ใช้ถือปฏิบัติกับข้าราชการของมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดประเด็นคำถามในแบบสอบถาม และสร้างแบบสอบถาม

2. การตรวจสอบเครื่องมือ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 นำแบบสอบถามที่ได้จัดทำขึ้น เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน คือ รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะวิทยาการจัดการ ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นิดา วุฒิชัย หัวหน้างานพัฒนาและฝึกอบรม หัวหน้างานบริหารงานบุคคล หัวหน้างานธุรการ กองกิจการนักศึกษา และนางอัมพร อรุณศรี ตำแหน่งนักศึกษานักศึกษานานาชาติระดับ 8 เพื่อพิจารณาตรวจสอบแบบสอบถามให้ตรงกับเนื้อหาที่ทำการวิจัย และความถูกต้องเชิงเนื้อหา (Content Validity) และขอคำแนะนำเพื่อแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

2.2 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารและข้าราชการที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จากนั้น จึงนำมาทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) โดยกำหนดค่าที่ยอมรับได้ต้องไม่ต่ำกว่า 0.70 และผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7581

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้บริหารและข้าราชการของมหาวิทยาลัย ตอบแบบสอบถามและให้ส่งกลับคืนผู้วิจัย โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำนวน 354 ชุด ได้แบบสอบถามคืนมาจำนวน 284 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80.23 หลังจากนั้น จึงเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนนำไปวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งสิ้น เพื่อเลือกเอาเฉพาะแบบสอบถามฉบับที่มีความสมบูรณ์ จากนั้นจึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Sciences) ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อวัดระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและข้าราชการ โดยกำหนดระดับความคิดเห็นไว้ 5 ระดับ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการให้คะแนนเพื่อวัดระดับ ดังนี้

1. การกำหนดคะแนนให้กับการตอบ มีดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

2. นำคะแนนที่ได้จากข้อ 1 มาหาค่าเฉลี่ย จากนั้นจึงนำค่าเฉลี่ยมากำหนดการแปลความหมาย โดยนำผลที่ได้มาจัดกลุ่มเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง และน้อย ด้วยการใช้อันตรภาคชั้น (Class Interval)

$$\begin{aligned} \text{อันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{3} \\ &= 1.33 \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ย	1.00 – 2.33	จัดอยู่ในระดับน้อย
	2.34 – 3.66	จัดอยู่ในระดับปานกลาง
	3.67 – 5.00	จัดอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำมาแยกและจัดเข้ากลุ่มเป็นหมวดหมู่ตามประเด็นต่าง ๆ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่

- 1.1 ร้อยละ (Percentage)
- 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
- 1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ได้แก่

- 2.1 ค่า t-test เพื่อทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ และตำแหน่ง โดยกำหนดค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2.2 ค่าทดสอบเอฟ (F-test) โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่มีตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป โดยกำหนดค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05